

RAKENNUSTIETO

Katsaus taksonomian ja ESG:n tietotarpeisiin

Aamupuuro | 24.11.2023 | Jessica Karhu,
johtava asiantuntija, Rakennustieto Oy

EU-taksonomian kriteerien täyttäminen mahdollistaa vihreän rahoituksen rakentamiseen

I delegoitu asetus - Ilmastokriteerit jo voimassa

Ilmastokriteerit ja niiden tekniset arviointikriteerit

Ilmastomuutoksen
ehkäiseminen

- Hiilijalanjälki
- Ilmapitävyys
- E-luku

Ilmastomuutokseen
sopeutuminen

- Riskikartoitus, varautumissuunnitelma

II delegoitu asetus - ympäristökriteerit

Hyväksytty 21.11.2023 - astuu voimaan 1.1.2024

Ympäristökriteerit

Vesivarojen ja merten
luonnonvarojen kestävä
käyttö ja suojele

Siirtyminen kiertotalouteen

Ympäristön pilaantumisen
ehkäiseminen ja
vähentäminen

Biologisen monimuotoisuuden
ja ekosysteemien suojele ja
ennallistaminen

Kiertotalouteen siirtymisen merkittävä edistäminen – tekniset arviointikriteerit 1/3

- 1. Kaikki syntyvä rakennus- ja purkujäte käsitellään unionin jätelainsäädännön ja EU:n rakennus- ja purkujätteen käsittely- ja kierrätysmallin tarkistuslistan mukaisesti, erityisesti ottamalla käyttöön lajittelujärjestelmiä ja purkamista edeltäviä tarkastuksia. Rakennustyömaalla syntyvästä vaarattomasta rakennus- ja purkujätteestä vähintään **90 prosenttia (kilogrammoina) valmistellaan uudelleenkäyttöön tai kierrätetään, pois lukien maantäyttö.** Tähän ei kuulu päätöksellä 2000/532/EY vahvistetun Euroopan jäteluettelon luokassa 17 05 04 tarkoitettu luonnosta peräisin oleva aine. Toiminnan harjoittaja osoittaa 90 prosentin kynnsarvon noudattamisen raportoimalla Level(s)-indikaattorin 2.2 (78) mukaisesti käyttäen tason 2 raportointimuotoa eri jätevirroille.
- 2. Rakennuksen rakentamisesta aiheutuva ilmakehän **lämmitysvaikutuspotentiaali (GWP)** on laskettu elinkaaren kunkin vaiheen osalta, ja se ilmoitetaan sijoittajille ja asiakkaille pyynnöstä (79).
- 3. **Rakennusten rakennesuunnittelu ja rakennustekniikat tukevat kiertoa lisäämällä mukautuvuuteen ja purkamiseen liittyviä suunnittelukonsepteja,** kuten Level(s)-indikaattoreissa 2.3 ja 2.4 esitetään. Tämän vaatimuksen noudattaminen osoitetaan raportoimalla Level(s)-indikaattoreiden 2.3 (80) ja 2.4 (81) mukaisesti käyttäen tasoa 2.

Kiertotalouteen siirtymisen merkittävä edistäminen – tekniset arviointikriteerit 2/3

- 4. Primaariraaka-aineen käyttö rakennuksen rakentamisessa minimoidaan käyttämällä uusioraaka-aineita. **Toiminnan harjoittaja varmistaa, että rakennuksen rakentamisessa käytetyt kolme raskainta materiaaliluokkaa kilogrammoina ilmaistuina vastaavat seuraavia primaariraaka-aineiden yhteenlaskettuja enimmäismääriä:**
 - a) betonin, luonnonkiven tai puristekiven yhteismäärästä enintään **70 prosenttia** on peräisin primaariraaka-aineesta;
 - b) tiilien, laattojen ja keraamisten materiaalien yhteismäärästä enintään **70 prosenttia** on peräisin primaariraaka-aineesta;
 - c) biopohjaisten materiaalien kokonaismäärästä enintään **80 prosenttia** on peräisin primaariraaka-aineesta;
 - d) lasin ja mineraalieristeiden yhteismäärästä enintään **70 prosenttia** on peräisin primaariraaka-aineesta;
 - e) muun kuin biopohjaisen muovin kokonaismäärästä enintään **50 prosenttia** on peräisin primaariraaka-aineesta;
 - f) metallien kokonaismäärästä enintään **30 prosenttia** on peräisin primaariraaka-aineesta;
 - g) kipsin kokonaismäärästä enintään **65 prosenttia** on peräisin primaariraaka-aineesta.
- Kynnysarvot lasketaan vähentämällä uusioraaka-aine kunkin rakentamisessa käytetyn materiaaliluokan kokonaismäärästä kilogrammoina ilmaistuna. Jos rakennustuotteen kierrätettyä sisältöä koskevia tietoja ei ole saatavilla, sen katsotaan sisältävän 100 prosenttia primaariraaka-ainetta. Jätehierarkian noudattamiseksi ja siten uudelleenkäytön suosimiseksi kierrätyksen sijasta uudelleenkäytettyjen rakennustuotteiden, mukaan lukien sellaisten, jotka käsitellään uudelleen paikan päällä ja jotka eivät sisällä materiaalia, joka ei ole jätettä, ei katsota sisältävän lainkaan primaariraaka-ainetta. Tämän kriteerin noudattaminen osoitetaan raportoimalla Level(s)-indikaattorin 2.1 mukaisesti.

Kiertotalouteen siirtymisen merkittävä edistäminen – tekniset arviointikriteerit 3/3

- 5. Toiminnan harjoittaja käyttää sähköisiä välineitä kuvatakseen rakennetun rakennuksen ominaisuuksia, mukaan lukien käytetyt materiaalit ja osat, tulevaa kunnossapitoa, hyödyntämistä ja uudelleenkäyttöä varten, esimerkiksi käyttämällä EN ISO 22057:2022 – standardia ympäristötuoteselosteiden antamiseen. **Tiedot tallennetaan digitaalisessa muodossa ja asetetaan sijoittajien ja asiakkaiden saataville pyydettäessä.** Lisäksi toiminnan harjoittaja varmistaa näiden tietojen pitkäaikaisen säilymisen myös rakennuksen käyttöään jälkeen käyttämällä kiinteistörekisterin tai julkisen rekisterin kaltaisten kansallisten välineiden tarjoamia tiedonhallintajärjestelmiä.

ESG

- EU:n uusi kestävän rahoituksen asetus astui voimaan 10.3.2021. Kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen (Sustainable Finance Disclosure Regulation, SFDR) tavoitteena on lisätä rahoitusmarkkinoiden vastuullisuustoimien läpinäkyvyyttä ja ehkäistä viherpesua finanssimarkkinoilla.
- Asetuksen mukaan rahoitusmarkkinoilla toimivilla on velvollisuus raportoida, miten ESG-riskit on integroitu ja pääasialliset haitalliset kestävyysvaikutukset huomioitu sijoitusprosessissa.
- Toimijoiden on myös raportoitava vastuullisuusparametrejä rahoitustuotteidensa osalta. EU-sääntely vaikuttaa ensisijaisesti rahoitusmarkkinoiden toimijoihin ja taloudellisiin neuvonantajiin. Asetus asettaa tiettyjä vaatimuksia sekä yritys- että tuotetasolle.

ESG

ENVIRONMENT

SOCIAL

GOVERNANCE

Biodiversiteetti
Hiilijalanjälki- ja kädenjälki
Vesijalanjälki
Resilienssi
Vihertehokkuus
Resurssitehokkuus
Tontin kasvillisuus ja hulevesien pidätyskyky
Energiatehokkuus
Elinkaaren hiilijalanjälki
Uusiomateriaalien käyttö
Kierrätettyjen rakennusosien käyttö
Uusituvan energian tuotanto Liikkuminen, yhteydet kevyen liikenteen verkostoon

Turvallinen tila
Esteetön
Viihtyisä
Hyvä sisäilma
Terveellinen
Tukee yhteisöllisyyttä
GRI-Global Reporting Initiative Diversiteetti
Sukupuolten välinen tasa-arvo
Syrjimättömyys
Vastuu kolmansissa maissa tapahtuvasta toiminnasta
Aktiivinen työuran edistäminen
Ihmisoikeudet

Suunnittelun ja päätösten läpinäkyvyys
Elinkaarikustannusten läpinäkyvyys
Rakennusprosessin hyvä hallinta esim. lean-prosessi
Avoimuusdirektiivi
Verojalanjälki
Hallitusvastuu
Tilintarkastus
Sisäinen tarkastus
Hyvä johtajuus

Ennallistaminen

- Ennallistamisasetuksessa sovittiin, että 20 prosenttia EU:n maa- ja merialueista ennallistetaan vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on elvyttää Euroopan luonnon monimuotoisuutta, torjua luontokatoa ja edistää EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamista.
- Ehdotuksesta saatiin kompromissi – Suomi äänesti vastaan
- Ennallistamisasetuksen vaikutukset tulevat käytännössä riippumaan siitä, millaisia ennallistamistoimenpiteitä jäsenvaltiot sisällyttävät kansallisiin ennallistamissuunnitelmiinsa vuoden 2024 jälkeen.
- Oletuksena on, että Suomessa ennallistamisasetuksen vaikutukset jäävät pieniksi – kompromissiin tehdyt muutokset huomioivat paremmin pohjoismaiset olosuhteen ja kaupunkirakenteen